

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr. 97/16

mun. Chișinău

08 aprilie 2021

Cristina Ciubotaru, inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inițiat în privința dlui Alexandru Renchez, IDNP- [REDACTED], născut la [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor,

A CONSTATAT:

La 12 octombrie 2020, în condițiile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor, au fost distribuite aleatoriu sesizările din partea a două persoane juridice cu nr. 7076 din 21 septembrie 2020 și 7321 din 29 septembrie 2020.

În conformitate cu exigențele art. 44 alin. (4) al Codului administrativ, referitoare la dreptul autorității competente de a examina concomitent în aceeași procedură mai multe sesizări atunci când ele se află în conexiune prin pretențiile revendicate sau problemele comune și când există posibilitatea examinării lor în aceeași procedură și de aceeași autoritate publică, ținând cont că sesizările studiate, acestea sunt conexe prin temeuri de apariție, au obiect similar, procedura de soluționare este una și aceeași și nu sunt încă soluționate, în scopul soluționării rapide și juste a problemei abordate, au fost conexe în aceeași procedură de verificare prealabilă, pentru a decide în consecință.

Potrivit sesizărilor și anexelor atașate, dl Alexandru Renchez, ar fi admis o eventuală încălcare a regimului juridic al incompatibilităților prin exercitarea/deținerea simultană a funcției publice cu statut special de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar a Direcției generale detenție și mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, raionul Anenii Noi.

Urmare validării datelor generate de sistemul informațional e-Integritate, se constată că la data de 05.08.2020, dl Alexandru Renchez a depus declarația de avere și interese personale, indicând că exercită funcția de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor din 16 martie 2020.

Inspectorul de integritate reține că regimul juridic al incompatibilităților se aplică categoriilor de subiecți specificați la art. 3 al Legii nr. 133/2016 privind *declararea averii și a*

intereselor personale. Conform lit. g), alin. (1) al art. (3) din Legea nr. 133/2016, subiecți ai declarării averii și intereselor personale sunt funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special.

La 13 octombrie 2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 575/16, în privința dlui Renchez Alexandru ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, în cadrul căruia s-a verificat legalitatea deținerii/exercitării funcției publice cu statut special - ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor și a mandatului de cosilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi.

Prin scrisoarea nr. 04-16/4832 din 15 octombrie 2020, conform avizului de recepție DS2100712141AS, dl Alexandru Renchez a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

La 02 decembrie 2020 a fost înregistrată o sesizare cu nr. 9444, la 03 decembrie 2020 a fost înregistrată o sesizare cu nr. 9527, precum și la 04 ianuarie 2021 o altă sesizare cu nr. 3, toate fiind din partea unor persoane juridice. Toate sesizările fiind pe aceleași fapte, avînd același obiect, cu solicitarea de a iniția controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința subiectului controlului – dl Alexandru Renchez.

De menționat este faptul că dl Alexandru Renchez a făcut uz de drepturile sale și a făcut cunoștință cu materialele dosarului la data de 06.01.2021.

În temeiul art. 20 alin. (1) lit. a)-d), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate a solicitat Comisiei Electorale Centrale, Consiliului local Maximovca, r. Anenii Noi, Administrației Naționale a Penitenciarelor, informații și documente necesare desfășurării controlului și a consultat registrele de stat.

Prin scrisoarea nr. 4/2-3521 din 22 octombrie 2020 înregistrată în cancelaria Autorității cu nr. 8108 din 27 octombrie 2020, conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor a Guvernului Republicii Moldova, a confirmat că dl Alexandru Renchez, activează în cadrul sistemului administrației penitenciare al Ministerului Justiției, începînd cu data de 16 martie 2020 (ordinul ANP nr. 479ef din 17.03.2020), iar în prezent deține funcția de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Totodată, a prezentat copiile autentificate a următoarelor documente:

- ordinul ANP nr. 479ef din 17.03.2020;
- fișa postului semnată de dl Alexandru Renchez, în care este indicat nivelul funcției deținute - funcție publică cu statut special de executare.

Prin scrisoarea nr. CEC8/3084 din 16 octombrie 2020 înregistrată în cancelaria Autorității Naționale de Integritate cu nr. 7889 din 20 octombrie 2020, Comisia Electorală Centrală a informat că dl Alexandru Renchez deține în prezent mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, raionul Anenii Noi, a fost ales în această calitate în cadrul Alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, iar mandatul i-a fost validat prin Hotărîrea Judecătorei Anenii Noi (sediul Central) nr. dosarului 3-107/19 din 28 octombrie 2019.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului:

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare al persoanei supuse controlului, prin scrisoarea nr. 04-16/6259 din 18 decembrie 2020, care conform avizului de recepție nr. DS8000850025AS a fost recepționată la 24 decembrie 2020, dl Renchez Alexandru a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

La 06 ianuarie 2021, dl Alexandru Renchez a prezentat în scris punctul de vedere, înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 126, în care a indicat că:

„...Calificăm astfel de abordare ca fiind neîntemeiată și care ar contravine legislației, or, în cadrul efectuării controlului și, respectiv emiterii actului de constatare autoritatea publică, în speță în persoana inspectoratului de integritate, urmează să reiasă din principiul legalității, prevăzut de art. 21 Cod administrativ.

În acest sens, considerăm că, în primul rând, urmează să evidențiem faptul că, funcția de consilier local nu se califică ca funcție publică în sensul legii speciale, astfel cum se pretinde.

Astfel, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 158/2008 prevde expres:

Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni: ...funcție publică – ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite în temeiul legii în scopul realizării prerogativelor de putere publică; funcționar public – persoană fizică numită, în condițiile prezentei legi, într-o funcție publică;

Articolul 28. Ocuparea funcției publice

(1) Ocuparea funcției publice vacante sau temporar vacante se face prin a) concurs; b) promovare; c) transfer; d) detașare; e) asigurare a interimatului funcției publice de conducere.

La fel, este util de a cita prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a RM cu privire la Aplicarea legislației, referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu, nr. 7 din 15.05.2017, care stabilește:

3.1. În acord cu alin. (2) art. 123 CP, prin „persoană publică” se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană, care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice 2 autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze, în numele acestuia, servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public. Noțiunea „funcționar public” este subsecventă față de noțiunea „persoană publică”, utilizată în alin. (1) art. 327, alin. (1) art. 328 și alin. (1) art. 329 CP, iar interpretarea ei se regăsește în sfera cadrului normativ extrapenal.

...

Instanțele vor reține că odată cu intervenția Legii pentru modificarea art. 123 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 318 din 20.12.2013, prin care consilierul local a fost exclus din categoria persoanelor cu funcție de demnitate publică (alin. (3) art. 123 CP), acestuia i se va atribui calitatea de persoană publică. Chiar dacă nu există vreo prevedere expresă, care i-ar incuba respectiva calitate, o interpretare sistemică ne permite să deducem că consilierul local are statut de persoană publică. În acest caz, în acord cu prevederile alin. (1) art. 112 din Constituția RM,

autoritățile administrației publice, prin care se exercită autonomia locală în sate și orașe sunt, printre altele, consiliile locale alese. De aici deducem că consilierii locali acționează în regim de putere publică, iar potrivit alin. (1) art. 5 din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000, mandatul consilierului începe efectiv din momentul validării. Remarcăm, astfel, că investirea în funcție a consilierului local se face prin modalitatea alegerii, ca urmare a votului exprimat de fiecare cetățean, ce are exercițiul drepturilor electorale, urmată de o procedură ce implică validarea mandatului, adică confirmarea acestuia. Odată confirmat mandatul, consilierul local va îndeplini activități în interesul unei unități administrativ-teritoriale. În acest sens, consilierii locali sunt cei care soluționează și gestionează, în numele și în interesul colectivității ce o reprezintă, treburile publice, motiv din care, potrivit alin. (2) art. 123 CP, consilierul local 4 este persoana investită de stat (prin efectul validării) să îndeplinească activități de interes public.

La fel, este de menționată și sfera de aplicare a Legii nr. 158/2000:

Articolul 4. Sfera de aplicare a prezentei legi

(1) Prevederile prezentei legi se aplică funcționarilor publici din autoritățile publice specificate în anexa nr.1.

Anexa nr.1 Autoritățile publice care cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public

...

Aparatele autorităților administrației publice locale, ale unității teritoriale autonome cu statut special și serviciile descentralizate ale acestora

...

Astfel, observăm, că funcția publică de consilier în consiliul local nu poate nici într-un fel încadrată în funcție publică, or, Legea nr. 158/2008 prevede expres domeniul de aplicare, pertinent fiind pasajul din anexa nr. 1 în care se invocă că ar fi funcție publică angajatul din aparatul administrației publice locale, iar consilierul local nu este angajatul aparatului administrației publice locale, mai mult - funcția publică, se ocupă în conformitate cu prevederile art. 28 din Legea nr. 158/2000.

La fel, Hotărîrea plenului CSJ nr. 7 din 15.05.2017 ne permite să sesizăm confuzia admisă, or, funcția de consilier se încadrează în categoria persoanelor publice, ceea ce însă nu este echivalent cu funcția publică în sensul Legii nr. 158/2000.

Prin urmare, nu poate fi invocate ca fiind neglijentă prevederea de la art. 65 alin.

(1) Legea nr. 300/2017, or, funcția de consilier local nu este o funcție publică în sensul Legii nr. 158/2000.

În ceea ce privește, pretinsa activitate remunerată, ce ar contraveni art. 65 alin.

(2) lit. a) din Legea nr. 300/2017, menționăm faptul că la 09.07.2020 a fost adoptată Legea nr. 120 pentru interpretarea art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 158/2008, care urmează a fi reținută spre examinare mutatis mutandis, și care prevede că:

Articol unic. – Funcționarii publici care exercită mandatul de ales local și care nu se află în incompatibilitate potrivit art. 7 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, așa cum aceste prevederi au fost interpretate de Legea nr. 263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, nu cad sub incidența articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840), cu modificările ulterioare.

La fel, este oportun de a cita și unele pasaje pertinente din Nota informativă a legii:

Cu toate acestea, aplicarea în practică a acestor prevederi legale, în mai multe cazuri, s-a dovedit a fi diferită față de intenția legiuitorului urmărită la momentul adoptării textelor de lege analizate mai sus. De exemplu, fosta Comisie Națională de integritate, cât și actuala Autoritate Națională de Integritate au interpretat legea în sensul în care oricare funcționar public este în incompatibilitate dacă este consilier local...

Această situație este determinată de înțelegerea contrară a sensului urmărit de legiuitor, a textului „funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate (...) în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege” de la art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Deși aceasta operează cu sintagma „cu excepțiile prevăzute de lege”, prevederile art. 7 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 768/2000 nu sunt calificate ca având caracter de excepție, iar, ca urmare a acestui fapt, normele date nici nu sunt luate în considerație la aplicarea prin coroborare a textelor normative.

Mai mult decât atât, modul de aplicare a legii de către autoritățile de facto golesc de conținut și de efecte textul „cu excepțiile prevăzute de lege” de la art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 158/2008, or, nu a fost identificată vreo situație în care ar exista vreo excepție și aceasta ar fi luată în considerație de către cei care sunt înrudiți cu aplicarea legii.

O altă cauză care a determinat situația descrisă mai sus este aceea că instituțiile menționate califică indemnizația de consilier, care se plătește potrivit Legii nr. 436/2006 și Legii nr. 768/2000 ca fiind „activitate remunerată” în sensul art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 158/2008.

Aceste cauze au făcut să ajungă la concluzia că nici un funcționar public nu poate fi concomitent și consilier. O ipoteză absolut greșită prin raportare la intenția legiuitorului care a adoptat textele normative.

Nu în ultimul rind, interpretarea potrivit căreia funcționarul public este în incompatibilitate dacă este și consilier local derive și din înțelegerea eronată a textelor conținute la art. 7 alin. (1), lit. c) din Legea nr. 768/2000 în redacția Legii nr. 168/2012 și la pct. 1 al Legii nr. 263/2012, ca fiind aplicabile nu doar angajaților, dar și funcționarilor publici.

Pornind de la aceste considerente, având în vedere necesitatea interpretării și aplicării legislației în strictă conformitate cu intenția pe care a avut-o legiuitorul la momentul adoptării acesteia, se propune prezentul proiect de lege.

Astfel, constatăm, că consilierul local nu desfășoară activitate remunerată, ci obține o indemnizație, prin urmare, nu poate fi invocate faptul că neglijării de către subsemnatul a prevederilor Legii nr. 300/2017, art. 65, alin. (1), lit. a).

În lumina celor relatate supra, conchidem că, nu sunt întrunite condițiile care ar permite a constata încălcarea regimului juridic al incompatibilităților deținute de subsemnatul prin exercitarea simultană a funcției de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar a Direcției generale a Administrației Naționale a Penitenciarelor și a mandatului de consilier local, din considerentul că consilierul local nu exercită funcție publică în sensul Legii nr. 158/2000, totodată activitatea respectivă nefiind remunerată.

Prin urmare, consider oportun de a solicita autorității emiterea actului de constatare privind încetarea procedurii de control.”

Aprecierea inspectorului de integritate:

Studiind materialele dosarului de control și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate constată că dl Alexandru Renchez, prin deținerea/exercitarea simultană în perioada **16 martie 2020 - prezent**, a funcției publice cu statut special - ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor și mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților reglementat de dispozițiile art. 65, alin. (2), lit. a) din Legea nr. 300/2017 cu privire *la sistemul administrației penitenciare* și prevederile art. 16 din Legea nr. 133/2016 privind *declararea averii și a intereselor personale*.

Conform Hotărârii Judecătorei Judecătorei Anenii Noi (sediul Central) nr. dosarului 3-107/19 din 28 octombrie 2019, dlui Alexandru Renchez i-a fost validat mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi în urma Alegerilor locale generale din 2019.

Conform Ordinului nr. 479ef a Administrației Naționale a Penitenciarelor, dl Alexandru Renchez deține funcția de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor din 16 martie 2020.

În conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. b) și g) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, dl Alexandru Renchez este subiect al declarării averii și intereselor personale ca urmare a deținerii/exercitării funcției publice cu statut special în calitate de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor și mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi.

În corespundere cu dispozițiile art. 16 din Legea nr. 133/2016 privind *declararea averii și a intereselor personale*, dl Renchez Alexandru în calitatea sa de subiect al declarării averii și intereselor personale se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 300/2017 cu *privire la sistemul administrației penitenciare*, art. 1 și art. 2, alin. (2), statuează că: *„prezenta lege stabilește cadrul normativ de bază, principiile de activitate, organizarea și funcționarea, finanțarea și asigurarea activității ale sistemului administrației penitenciare, precum și statutul juridic, garanțiile sociale, atribuțiile, împuternicirile și îndatoririle funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.”* *În activitatea profesională și în relațiile cu cetățenii, personalul din cadrul sistemului administrației penitenciare respectă și promovează normele de conduită în serviciul public, precum și prevederile legislației cu privire la transparența decizională, conflictul de interese și incompatibilități.*

Totodată, conform art. 17, alin. (2) din legea citată *supra*, *„Statutul funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare este reglementat de prezenta lege și este conferit datorită naturii atribuțiilor de serviciu, care implică îndatoriri și riscuri specifice. Raporturile de serviciu ale funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare (în continuare – funcționar public cu statut special) cad sub incidența Codului muncii în măsura în care raporturile respective nu sînt reglementate de prezenta lege”*.

În acest fel, reglementările art. 65 alin. (1), alin. (2) lit. a) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, stabilesc că: *„Calitatea de funcționar public cu statut*

special este incompatibilă cu orice altă funcție publică”. „Funcționarul public cu statut special nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate: a) în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege.”

În speță, mandatul de consilier local constituie funcție publică eligibilă, în sensul art. 1 din Codul electoral al Republicii Moldova nr. 1381 din 21.11.1997, iar activitatea de consilier local constituie activitate remunerată în cadrul autorității publice, în sensul prevederilor art. 24 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

Tangențială speței este și Hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 24 iunie 2015 care statuează semnificația *noțiunii de incompatibilitate*, care constă în interdicția prevăzută de lege de a cumula două funcții, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică, a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale și morale a acesteia.

Astfel, conform prevederilor art. 65, alin. (6) din legea precitată, *„Situatiile de incompatibilitate, prevăzute la alin. (2) și (5), urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acestora. Dacă funcționarul public cu statut special nu a înlăturat situația de incompatibilitate în termenul respectiv, acesta este concediat.”*

Din prevederea citată rezultă că, obligația de soluționare a stării de incompatibilitate îi revine personal funcționarului public cu statut special. În același timp îi oferă funcționarului public cu statut special o lună pentru eliminarea situației de incompatibilitate, din momentul apariției acesteia.

Este de remarcat faptul că legiuitorul a făcut o distincție dintre **calitatea de funcționar public cu statut special** (în sensul Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare) și **altă funcție publică** prevăzută în Legea integrității nr. 82/2017 și alte acte legislative.

Relevante incompatibilităților prevăzute la art. 65 din Legea nr. 300/2017 *cu privire la sistemul administrației penitenciare*, sunt prevederile art. 1 din Codul Electoral al Republicii Moldova, nr. 1381 din 21.11.1997, din conținutul cărora se deduce că consilierul local exercită o **funcție publică electivă** (*concurenți electorali: partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale, și persoanele care candidează pentru funcția de primar sau de consilier în consiliul local și care sînt înregistrate de consiliile electorale de circumscripție respective – în cazul alegerilor locale, candidat – persoană care candidează pentru ocuparea unei funcții publice eligibile din partea partidelor, a altor organizații social-politice, a blocurilor electorale*).

În acest context, prevederile art. 3 din Legea integrității nr. 82/2017, statuează următoarele:

- **agent public** – persoană încadrată într-o entitate publică și care exercită o funcție publică, o funcție publică cu statut special, o funcție de demnitate publică, este angajată în cabinetul persoanei cu funcție de demnitate publică sau prestează servicii de interes public, precum și alesul local;
- **entitate publică** – persoană juridică cu statut de autoritate publică, autoritate centrală, autoritate publică centrală de specialitate, autoritate publică locală, precum și de structură organizațională de pe lângă sau din sfera de competență a acestora.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, în unitatea administrativ-teritorială respectivă, **alesul local** este persoană oficială, el fiind reprezentantul autorității deliberative sau executive din administrația publică locală.

Iar conform art. 5, alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, **autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.**

În același timp, **sub aspectul activității remunerate într-o autoritate publică**, potrivit prevederilor art. 65, alin. (2) din Legea nr. 300/2017 privind sistemul administrației penitenciare, funcționarul public cu statut special nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate: a) în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege.”

Conform art. 11, alin. (1) și art. 24, alin. (3) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, *alesului local care a fost invitat la ședința consiliului și a participat la ea i se restituie cheltuielile aferente și i se acordă o indemnizație pentru fiecare zi de participare la ședința consiliului în mărimea stabilită de către consiliul respectiv, iar participarea consilierului la ședința consiliului și/sau comisiei din care face parte este obligatorie.*”, din ce rezultă că *consilierul consiliului este retribuit (plătit).*

Potrivit informației nr. 166 din 04.01.2021 înregistrată în cancelaria Autorității cu nr. 143 din 06.01.2021, oferite de Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi, a informat că la data de 30.08.2020 au fost calculate indemnizațiile consilierilor pentru participare la ședințele Consiliului din anul 2019 (conform Deciziei Consiliului local Maximovca, r. Anenii Noi nr. 02/10 din 16.02.2016 – în mărime de 100 de lei pentru fiecare zi de participare). La data de 05.09.2020, consilierii au primit card. Așadar, consilierul Alexandru Renchez pentru participare la ședințele din 13.11.2019, 18.12.2019, 27.12.2019 au fost calculate 300 de lei (300-12% imp/venit= 264.00 lei).

Conform Deciziei Consiliului local Maximovca, r. Anenii Noi, nr. 3/9 din 29.09.2020, în Decizia nr. 3/9 din 29.09.2020, în Decizia nr. 02/06 din 03.06.2020 a fost modificat termenul achitării indemnizației consilierilor „Plata pentru o ședință se face după fiecare ședință”. Următoarele achitări cu privire la indemnizațiile consilierilor au fost petrecute la 06.11.2020. Consilierul Alexandru Renchez a primit 100 de lei (conform deciziei nr. 02/10 din 16.02.2016) și 300 de lei (conform deciziei nr. 02/06 din 03.06.2020) pentru participare la ședință din 03.06.2020. Total: 400-12% imp/venit=352 lei transferați pe cardul dlui Alexandru Renchez.

Prin urmare, se atestă că exercitarea mandatului de consilier în Consiliul local Maximovca, raionul Anenii Noi se încadrează în noțiunea de activitate remunerată.

Potrivit scrisorii nr. 5 din 22 ianuarie 2021 înregistrată în cadrul Autorității Naționale de Integritate la 27 ianuarie 2021 cu nr. 624 ca răspuns la scrisoarea nr. 04-16/67 din 11 ianuarie 2021, s-a stabilit că dl Alexandru Renchez în perioada anului 2020, și anume: 16.03.2020 (angajat în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor)-13.10.2020 (data inițierii controlului), a participat în calitate de consilier la ședințele Consiliului local Maximovca, r. Anenii Noi, conform listei membrilor Consiliului local la ședința Consiliului din 03.06.2020 (semnat de dl Alexandru Renchez) și conform procesului-verbal nr. 2 din 03.06.2020.

Totodată, conform informației nr. 22 din 18.02.2021 înregistrată în cancelaria Autorității cu nr. 1374 din 24.02.2021 ca răspuns la scrisoarea nr. 04-16/569 di 11.02.2021, Primăria s. Maximovca, r. Anenii Noi, a informat că la ședința Consiliului local Maximovca, r. Anenii Noi din 08.12.2020, dl Alexandru Renchez a participat activ, dar nu s-a semnat în lista participanților și prin urmare nu a fost achitat.

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate a stabilit că prin deținerea/exercitarea simultană cu

calitatea de funcționar public cu statut special (ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor) a funcției publice electiv de consilier în Consiliul local Maximovca, raionul Anenii Noi în perioada 16.03.2020-prezent, desfășurând în același timp o altă activitate remunerată în cadrul Consiliului local Maximovca, raionul Anenii Noi, dl Alexandru Renchez, *se află în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal.*

Sub aspectul soluționării situației de incompatibilitate, în care se află dl Alexandru Renchez în perioada **16.03.2020-prezent**, inspectorul constată că această urma a fi soluționată de către dl Renchez Alexandru, ținând cont de data survenirii obligației de soluționare a stării de incompatibilitate personal de către funcționarul cu statut special și anume **16 martie 2020** (data numirii în funcție de (ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor), așa cum stipulează prevederile art. 65, alin. (6) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, „*Situațiile de incompatibilitate, prevăzute la alin. (2) și (5), urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acestora. Dacă funcționarul public cu statut special nu a înlăturat situația de incompatibilitate în termenul respectiv, acesta este concediat.*”.

Prin urmare, dl Alexandru Renchez deținând mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi, din momentul numirii în funcția de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor, și pînă în prezent, a admis situația care fundamentează starea de incompatibilitate prevăzută de art. 65, alin. (1) și (2) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare.

Respectiv, nu poate fi cumulată funcția publică cu statut special cu deținerea/exercitarea mandatului de consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi, din perspectiva în care dispozițiile normelor precitate supra, este lesne de înțeles că funcționarul public cu statut special nu poate deține simultan mandatul de consilier, precum nu este nici în drept să desfășoare alte activități remunerate.

Astfel, ținând cont de cele expuse, dl Alexandru Renchez, din **16 martie 2020**, a avut termenul legal de o lună pentru a soluționa situația de incompatibilitate în care se află, respectiv pînă la **16 aprilie 2020**, acesta urma să depună mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi sau să demisioneze din funcțiile incompatibile (mandatul de Consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi) cu calitatea de funcționar public cu statut special.

Cu referire la cele menționate de dl Alexandru Renchez în punctul său de vedere precum că: „... *În ceea ce privește, pretinsa activitate remunerată, ce ar contraveni art. 65 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 300/2017, menționăm faptul că la 09.07.2020 a fost adoptată Legea nr. 120 pentru interpretarea art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 158/2008...*”, inspectorul de integritate inspectorul va aprecia critic. Conform prevederilor art. 5, alin. (3) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 *cu privire la actele normative*, normele juridice speciale sînt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Totodată, inspectorul de integritate remarcă că fiind funcționar public cu statut special (avînd statut de funcționar public cu statut special de execuție), dl Renchez Alexandru *era obligat să se conformeze prevederilor legii speciale* care stabilește cadrul normativ de bază, principiile de activitate, organizarea și funcționarea, finanțarea și asigurarea activității ale sistemului

administrației penitenciare, precum și statutul juridic, garanțiile sociale, atribuțiile, împuternicirile și îndatoririle funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, ***într-un final prevederilor Legii nr. 300/2017 cu privire sistemul administrației penitenciare.***

Inspectorul de integritate observă că în conformitate cu dispozițiile art. 65, alin. (2), lit. a) din Legea nr. 300/2017 *cu privire sistemul administrației penitenciare*, că funcția publică cu statut special în calitate de ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor este incompatibilă cu mandatul de consilier, deoarece funcția de consilier local este o funcție publică electivă remunerată, iar dispozițiile legale stabilesc în mod imperativ că calitatea de funcționar public cu statut special nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate în cadrul autorităților publice.

Deci, analizând probele acumulate în cadrul controlului, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, se constată încălcarea de către dl Alexandru Renchez a regimului juridic al incompatibilităților, deoarece acesta nu și-a soluționat în modul prescris de lege situația de incompatibilitate manifestată prin deținerea/execitarea unei funcții publice cu statut special (ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor) simultan cu mandatul de consilier în Consiliul local Maximovca, r. Anenii Noi.

Potrivit art. 19, alin. b), f) și g) și art. 38, alin. (1), lit. b) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *inspectorul de integritate efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, sesizează organizația publică în care activează subiectul declarării sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a acestuia în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia în cazul constatării unei stări de incompatibilitate și întocmește acte de constatare în condițiile legii.*

Inspectorul de integritate emite un act de constatare dacă în urma controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Conform prevederilor art. 23, alin. (3) și (6) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *constatarea stării de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului declarării. Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție pentru încălcarea regimului juridic al incompatibilităților este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.*

Potrivit art. 23, alin. (8) al Legii nr. 133/2016 cu privire la declararea averii și a intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, care este publicat pe pagina web oficială a Autorității.

Conform art. 81, alin. (1), lit. d) al Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, *funcționarul public cu statut special este concediat, prin ordinul angajatorului, în cazul: apariției unei situații de incompatibilitate, prevăzute de prezenta lege, pe care funcționarul public cu statut special nu a înlăturat-o în termen de o lună.”.*

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 40 din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* și art. 23, alin. (3), (6) și (8) din Legea 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale* și art. 65, alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (6), art. 81, alin. (1), lit. d) din Legea nr. 300/2017 *cu privire sistemul administrației penitenciare*, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată că dl Alexandru Renchez prin exercitarea simultană în perioada 16 martie 2020-prezent, a funcției publice cu statut special, *ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor*) și a funcției publice electivă, *consilier în Consiliul local Maximovca, raionul Anenii Noi*, desfășurând în același timp o altă activitate remunerată în cadrul Consiliului local Maximovca, r. Anenii Noi, se află în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal, prin ce a încălcat regimul juridic al incompatibilităților.
2. Se sesizează conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor, în termen de 15 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de serviciu cu dl Alexandru Renchez, funcționar public cu statut special (*ofițer principal al Direcției siguranță și regim penitenciar din cadrul Direcției generale detenție a Administrației Naționale a Penitenciarelor*).
3. Se decede, dl Alexandru Renchez, din dreptul de a exercita funcții publice sau funcții de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani din data destituirii din funcția publică cu statut special sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.
4. Se înscrie, dl Alexandru Renchez în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data destituirii din funcție sau de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.
5. Se aduce la cunoștința dlui Alexandru Renchez actul de constatare și se informează despre dreptul de a contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Cristina CIUBOTARU